

USPEŠNA PRIČA

Pravo na imovinu jača žene u poslovanju

Foto: od leve strane Valbona Ajeti razgovara sa Vesa Pallaska od KW4W

"Ja vodim privatno preduzeće u mom selu. Kada sam počela, ljudi su mislili da smo samo gomila žena koje ubijaju vreme, uglavnom nas niko nije ozbiljno shvatao... jer u selu u kojem živim nijedna žena ne vodi preduzeće ", kaže Valbona Ajeti, uz osmeh."

Valbona je jedna od najuticajnijih, najodlučnijih ljudi i ljudi sa velikom voljom koje ste ikada sreli. Sa svojom porodicom živi u Gornjoj Slatini – selu u opštini Vitina, koja se nalazi u jugoistočnom delu Kosova. Njena kompanija "GRASEP" - skraćenica za žene u Gornjoj Slatini, ima 20 zaposlenih žena i proizvodi konzervirano povrće, turšiju i ajvar.

"Moj posao nije uvek bio toliko širok, imala sam nekoliko automobila i mali broj radnika. To što sam nosilac prava na deo imovine iz nasleđstva porodice muža – mi je dalo podsticaj za moj poslovni uspeh. Nemam nikakvih ograničenja za dobijanje kredita i moje poslovanje je prošireno, imam više prostora, veće mašine i pogodnije mesto u radionici. Kao žena koja ima imovinu na svoje ime, više jačam i dobijam na

snazi!" Valbona, zajedno sa ženama i drugim muškarcima iz opštine Vitina/Vitia, je bila deo tekuće obuke o pravima žena sa fokusom na imovinska i nasledna prava, obuku o poslovanju i drugim menadžerskim veštinama koju je organizovala organizacija Žene za žene - Kosovo (KW4W).

"Zaposlila sam 20 žena sa kojima sam podelila veći deo obuke. Mi smo postigle nešto veće od onoga što sam zamislila i verujem da se ne radi samo o mom poslovnom uspehu; već vidim promenu mentaliteta, vidim osnažene žene i održavanje posla u selu - to me čini srećnom! "Valbona je jedna od retkih žena u selu koja poseduje imovinu. Po poslednjoj studiji Programa za imovinska prava iz 2017. godine¹, samo 20% žena na Kosovu poseduje imovinu. Valbona je znala za svoja prava, poznavala je zakone, ali njena odlučnost je bila veoma važna. "Podstičem i druge žene. Njihovo pravo na imovinu zagarantovano je zakonom. Nijedna žena ne bi trebalo da okleva oko svojih prava. "

KW4W je o imovinskim pravima u opštinama Vitina, Kačanik i Štrpce obučila 340 žena i 106 muškaraca i planira da, tokom ovog projekta, obuča još 400 žena. Kosovo već ima dobre zakone koji garantuju jednaka prava žena na imovinu, ali sprovođenje takvih zakona je veoma sporo, uglavnom zbog patrijarhalnog odnosa u kosovskom društvu.

KW4W je podržana u okviru Programa Angažovanje za Jednakost - E4E, koji finansira Agencija Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj - USAID, a sprovodi Centar za obuku i resurse za zastupanje - ATRC.

¹http://www.advocacy-center.org/wp-content/uploads/2017/08/SER_FINAL_Kosovo-PRP-MidTerm-Survey-on-Property-Rights-July-2017.pdf. Srednjoročno nacionalno istraživanje o imovinskim pravima na Kosovu, 2017, strana 8